
Enerģētisko šķeldu uzglabāšanas standarts

LVM Mežsaimniecība

2022. gada janvāris

Dokumenta nolūks

- definēt un aprakstīt AS „Latvijas Valsts Meži” LVM Mežsaimniecība, koksnes produktu ražošana un piegāde, enerģētiskās koksnes produktu pārstrādes un uzglabāšanas noteikumus;
- nodrošināt kontroli par koksnes produktu izvietojuma pamatprincipu ievērošanu koksnes uzglabāšanas vietās ;
- nodrošināt atpazīstamību AS „Latvijas valsts meži” īpašumā esošiem koksnes produktiem to uzglabāšanas vietās;
- nodrošināt kontroli par koksnes produktu drošu uzglabāšanu.

Dokumenta mērķauditorija

Šī dokumenta mērķauditorija ir AS „Latvijas valsts Meži” LVM Mežsaimniecība, koksnes produktu ražošana un piegāde darbinieki, AS „Latvijas valsts meži” pakalpojumu sniedzēji (šķeldas pārkraušanas un pārvadāšanas pakalpojumu sniedzējs, enerģētiskās koksnes šķeldošanas pakalpojumu sniedzējs, pircēju un pārdevēju pārvaldīts koksnes uzmērītājs), kuri ir iesaistīti enerģētiskās koksnes produktu loģistikas, pārstrādes un kontroles procesu nodrošināšanā koksnes produktu uzglabāšanas vietās.

Dokumenta pielietojums

Izmantojams AS „Latvijas valsts meži” saimnieciskās darbības nodrošināšanā, kontrolē un prasību noteikšanā pakalpojumu sniedzējiem.

Dokumenta īpašnieks

AS „Latvijas Valsts Meži” LVM Mežsaimniecība, koksnes produktu ražošana un piegāde.

Darbības sfēra

Šis koksnes produktu izvietojuma standarts attiecas uz procesiem, kas saistīti ar koksnes produktu novietošanu/uzglabāšanu Enerģētiskās koksnes terminālos, pagaidu uzglabāšanas vietās, ostās u.c., ko veic AS „Latvijas valsts meži” LVM Mežsaimniecība, koksnes produktu ražošana un piegāde.

Satura rādītājs

SKAIDROJOŠĀ VĀRDNĪCA	3
<i>LIETOTIE APZĪMĒJUMI</i>	4
LIETOTIE SAĪSINĀJUMI APZĪMĒJOT ENERĢĒTISKO KOKSNI	4
ŠĶELDU UZGLABĀŠANAS KAUDŽU IZVIETOJUMS	5
KAUDŽU SAVSTARPĒJĀ NOVIETOŠANA	5
KAUDŽU IZMĒRS UN FORMA	8
KAUDŽU MARĶĒŠANA UN NUMERĀCIJA	11
UZGLABĀŠANAS LAUKUMS	11
REKOMENDĀCIJAS	12

Skaidrojošā vārdnīca

Sortiments – koksnes produktu veids, t.i. apaļie kokmateriāli (malka, papīrmalka u.c.) un šķeldas.

Suga – koku sugu veids, bērzs, apse u.c.

Enerģētiskās koksnes kaudze- šķeldas produktu krāvums.

Stāvs- šķeldas produktu krāvuma maksimālais augstums, kuru sasniedz veidojot enerģētiskās koksnes kaudzi ar nosacījumu, ka kraušanas tehnika nepārvietojas pa krāvuma virsmu.

Pārvietošanās ceļi – iebraukšanas un izbraukšanas ceļi termināla teritorijā.

Koksnes uzmērīšanas rampa – apaļo kokmateriālu un enerģētiskās šķeldas uzmērīšanas paaugstinājums, kas paredzēts koksnes uzmērītājam kravas parametru un kvalitātes noteikšanai

Īstermiņa uzglabāšana- šķeldas uzglabāšana paredzēta līdz 4 mēnešiem, vai ilgāk, ja paredzēta šķeldas dzesēšana (pārkraušana);

Ilgtermiņa uzglabāšana- šķeldas uzglabāšana ilgāk par 4 mēnešiem, ja netiek paredzēta šķeldas dzesēšana (pārkraušana).

Lietotie apzīmējumi

	Apajo kokmateriālu statnis
	Apajo kokmateriālu grēda
	Apstiprinājuma apzīmējums
	Nolieguma apzīmējums
	Atstarpe starp divām grēdām
	Piramīdveida un /vai augšējā stāva šķeldu krāvums
	Apakšējo stāvu šķeldu krāvums
	Atbalsta siena

Lietotie saīsinājumi apzīmējot enerģētisko koksni

Šķelda- enerģētiskā šķelda , kura iegūta pārstrādājot ciršanas atliekas;

Iespējamie LVM sertificētās koksnes paziņojumi

Produkts vai pakalpojums, kas ir sertificēts no FSC un/vai PEFC akreditētās sertificētās iestādes puses, kā atbilstošs FSC un/vai PEFC apstiprināto standartu prasībām.

Iespējamie AS LVM sertificētās koksnes paziņojumi:

- **SCS-COC-007807**, FSC Mix Credit;
 - **SCS-CW-007807**, FSC Controlled Wood;
 - **TT-PEFC-COC85**, PEFC Controlled Sources.
-
- ✓ Nav pieļaujama enerģētiskās šķeldas iekraušana vienā atsevišķā kaudzē ar dažādiem sertificētā materiāla paziņojumiem, ja transportēšanas pavaddokumentos ir norādīts tikai viens sertificētā materiāla paziņojums (FSC Controlled Wood, FSC Mix credit vai PEFC Controlled Sources). Tādā gadījumā enerģētiskā šķelda attiecīgi jākrauj grēdā ar atbilstošo sertificētā materiāla paziņojumu. Piemēram: ja uz transportēšanas pavaddokumentiem ir norādīts tikai FSC Controlled Wood sertificētā materiāla paziņojums, tad krava jākrauj kaudzē ar FSC Controlled Wood sertificētā materiāla paziņojumu.
 - ✓ **Ir pieļaujama** koksnes produktu ar dažādiem sertificētās koksnes paziņojumiem iekraušana vienā grēdā/kaudzē, **ja transportēšanas pavadzīmē norādīti visi sertificētā materiāla paziņojumi.**

Kaudžu izvietojums

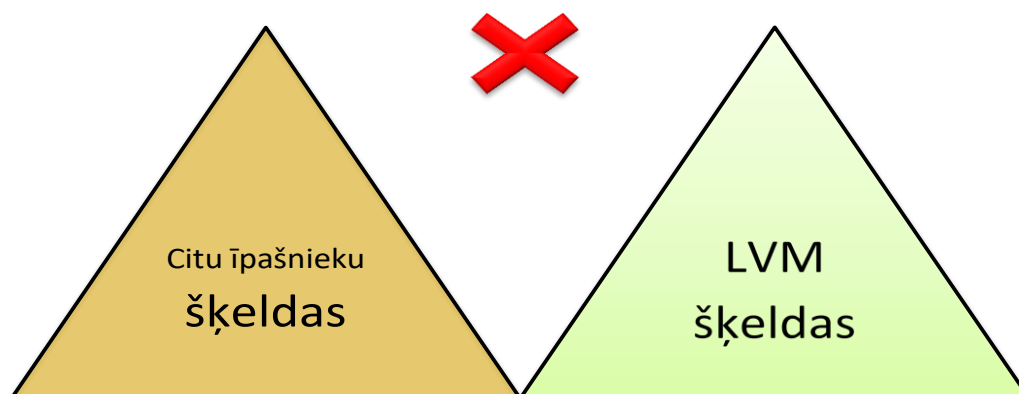
Koksnes produktu aprite pagaidu uzglabāšanas vietās (ostās) tiek veidota pēc principiem;

- enerģētiskās šķeldas noliktavas veidošanā izmanto FIFO metodi, kas paredz enerģētiskās šķeldas apriti pēc principa „pirmais iekšā – pirmais ārā”;
- ja kādām koksnes produktu kaudzēm ir risks zaudēt kvalitāti, tām aprite tiek organizēta kā prioritāra.

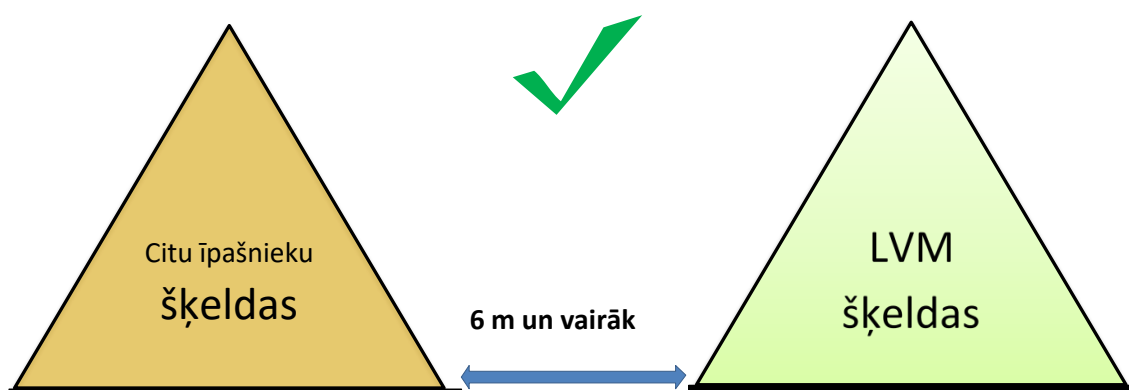
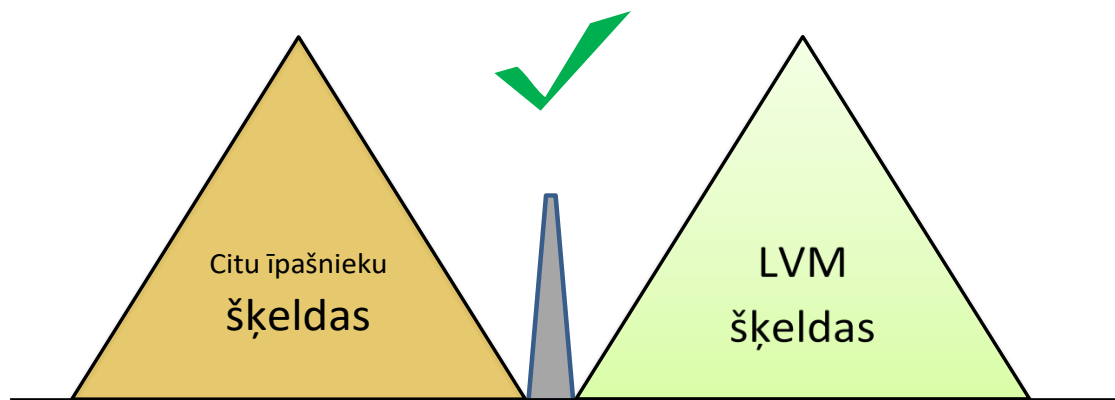
Šķeldu uzglabāšanas kaudžu izvietojums

Kaudžu savstarpējā novietošana

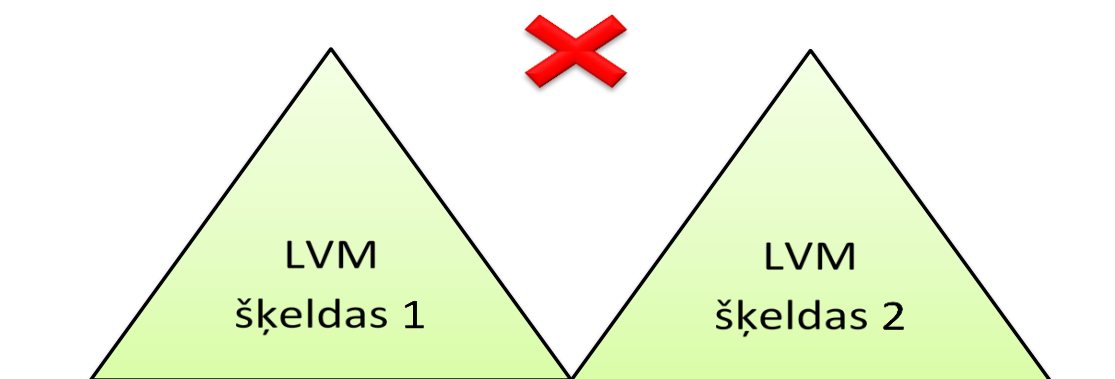
Nepielaujama AS „Latvijas valsts meži” un citu klientu šķeldas kaudžu savstarpējā novietošana, attēls 1

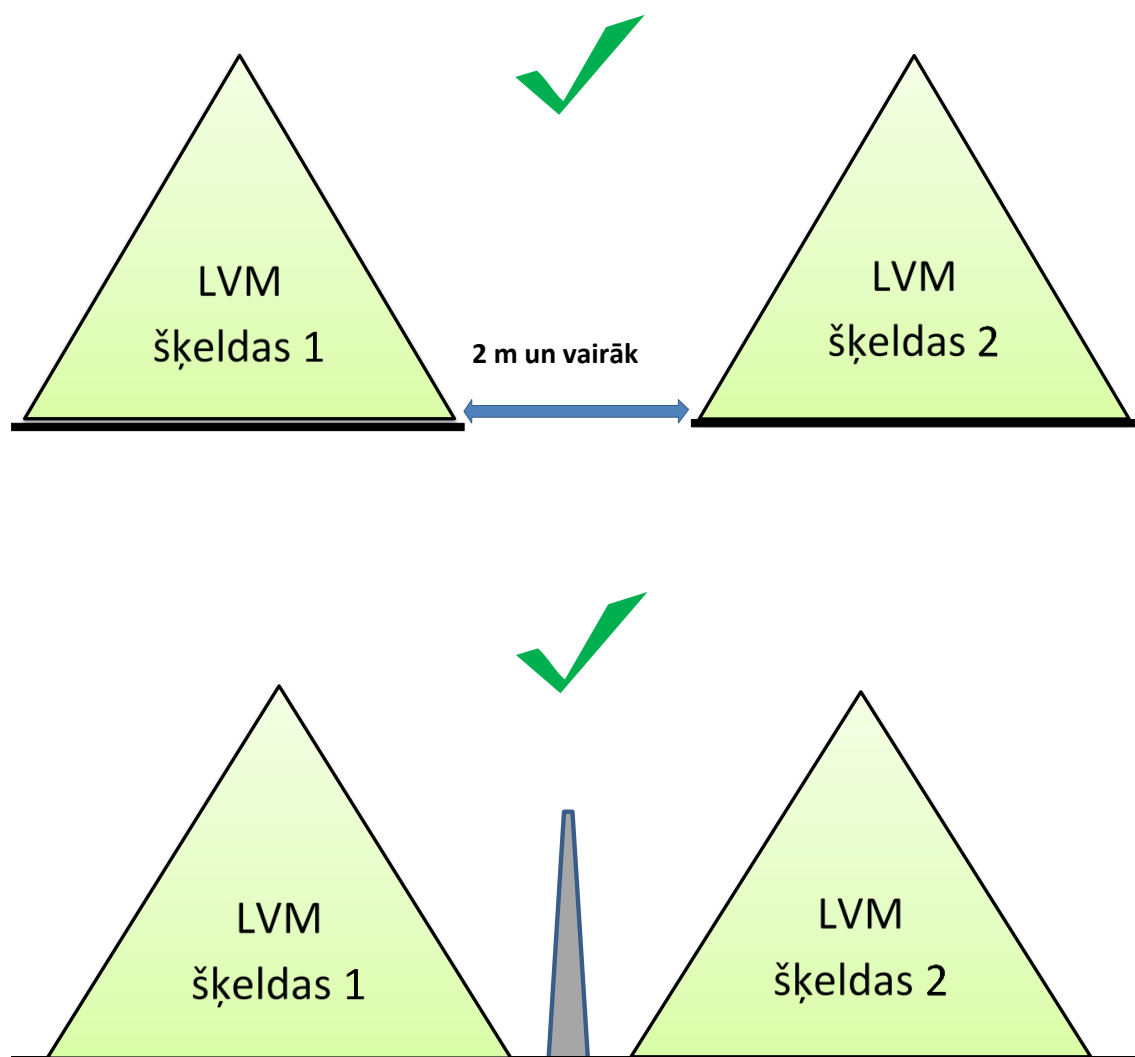
Pielaujama AS „Latvijas valsts meži” un citu klientu šķeldas kaudžu savstarpējā novietošana, attēls 2;3

Nepielaujama AS „Latvijas valsts meži” šķeldas kaudžu savstarpējā novietošana, attēls

Pielaujama AS „Latvijas valsts meži” šķeldas kaudžu savstarpējā novietošana, attēls 5;6

Izvietojot šķeldas kaudzes jāievēro sekojoši nosacījumi:

- Šķeldu atļauts uzglabāt un/vai nokraut uz cietā vai nestingrā seguma (ja to nosaka īpaši līguma nosacījumi);
- Atdalošās sienas atļautas vienīgi gadījumos, ja tās veido viengabala konstrukciju, bez spraugām un citiem veidojumiem, lai novērstu skābekļa piekļūšanu šķeldai;
- Kategoriski aizliegta šķeldas kaudzes blietēšana

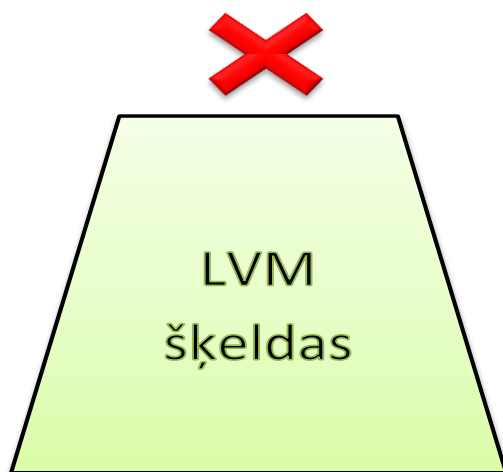
Kaudžu izmērs un forma

Krautnējot šķeldu jāievēro sekojošus nosacījumus:

Ilgtermiņa uzglabāšana

Ja šķeldas paredzēts uzglabāt 4 mēnešus un vairāk, neparedzot šķeldu dzesēšanu:

- Kaudzei OBLIGĀTI tiek veidota piramīdas forma;
- Nav pieļaujama nelīdzenas, plakana veida kaudzes virsma;

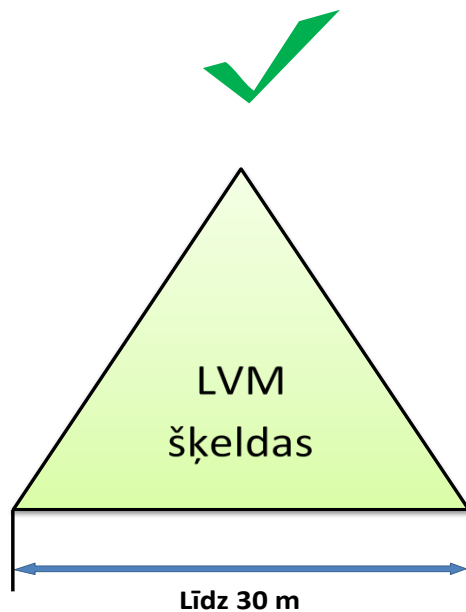

- ja nepieciešams pārvietoties ar tehniku pa kaudzes virsmu (formas veidošanai), kaudzes apakšējais platums pieļaujams **ne lielāks par 20 m**, ja kaudzes veidošanai nav izmantotas atbalsta sienas;
- ja nepārvietoties ar tehniku pa kaudzes virsmu (formas veidošanai), kaudzes apakšējais platums pieļaujams **ne lielāks par 30 m**;

Īstermiņa uzglabāšana

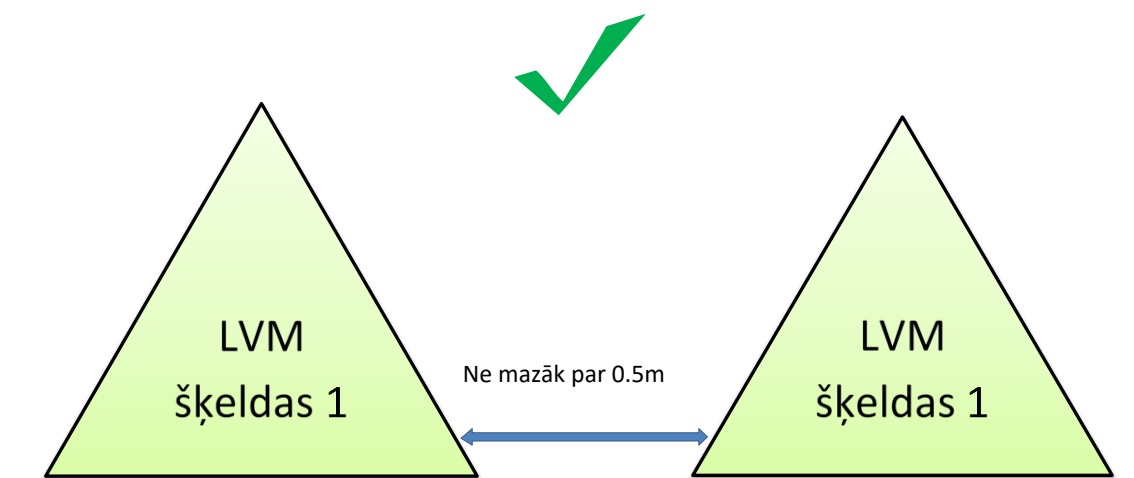
Ja šķeldu paredzēts uzglabāt līdz mēnešiem vai ilgāk, paredzot šķeldu dzesēšanu:

- Kaudzes forma pēc iespējas tiek veidota bez nelīdzenumiem, reljefa formām, kuras veicina nokrišņu uzkrāšanos;
- Aizliegts pārvietoties ar tehniku pa kaudzes virsmu (formas veidošanai);
- Kaudzes apakšējais platums pieļaujams **ne lielāks par 30 m**.

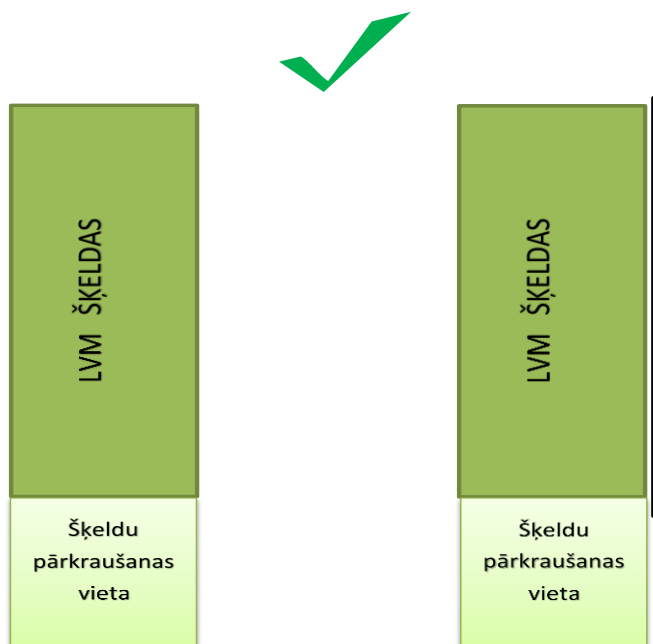

Citi nosacījumi

- Ja kaudzes (uzglabāšanas tilpnes) platums var pārsniegt iepriekšminētos rādītājus, pieļaujams veidot atsevišķus piramīdveida šķeldas krājumus, starp kuriem ievērota atstarpe ne mazāku par 0.5 metriem.

- Obligāti jābūt pieejai visā garumā vismaz vienai šķeldas kaudzes sānu (garākai) malai;
- Kaudzes vienā galā nepieciešams laukums, lai ar kraušanas tehniku brīvi iespējama šķeldu pārkraušana lai nodrošinātu šķeldas dzesēšanu, ja tas nav iespējams, nepieciešams nodrošināt platībai un laukuma segumam atbilstošu citu laukumu ;
-

Kaudžu marķēšana un numerācija

- ✓ Lai būtu atpazīstama AS Latvijas Valsts Meži enerģētiskā koksne, uzskaites sistēmā un uzmērīšanas stacijā vizuāli (uz tāfeles, laukuma shēmā) tiek veidota kaudžu marķēšana un numerācija. Marķēšanas koda piemēri: Šķelda 1 LVM; Šķelda 2 LVM. Ja tuvāk par 20m atrodas citu īpašnieku šķelda, pie kaudzēm tiek izvietotas plāksnītes vai krāsas marķējums ar AS LVM logotipu.

Uzglabāšanas laukums

- ✓ Nedrīkst atrasties svešķermeņi (ogles, akmeņi, kluču atgriezumi, metāla gabali, asfalta atlūzas, stikli, u.t.t), kas var izsaukt enerģētiskās koksnes kvalitātes samazināšanos;
- ✓ Pēc šķeldošanas vai kraušanas darbu pabeigšanas, kaudžu vietas ir jānotīra no koksnes atliekām.

Rekomendācijas

- ✓ Lai minimizētu šķeldas sablietēšanos, šķeldas kaudzes formas izveidošanai izmantot tādu tehniku un /vai palīgierīces, lai nevajadzētu pārvietoties pa kaudzes virsmu;
- ✓ Ar autotransportu piegādāto šķeldu pēc iespējas ātrāk ievietot kaudzē, lai nokrišņu gadījumā nepalielinātos šķeldas mitrums
- ✓ Kravām, kurām ir palielināts mitruma daudzums, ja iespējams, pirms iekraušanas kaudzē ļaut apžūt, kraut kaudzes virspusē vai veidot atsevišķu kaudzi,

Teritorijas caurlaide

Ienākošā koksne

Katrā terminālā ir jābūt ienākošās koksnes produktu reģistra žurnālam vai elektroniskai uzskaiti, kur nepieciešamas sekojošas atzīmes:

- Kravas automašīnas iebraukšanas un izbraukšanas datums;
- Kravas automašīnas iebraukšanas un izbraukšanas laiks;
- Kravas Nosūtītāja nosaukums;
- Kravas pavadzīmes numurs;
- Kravas Pārvadātāja nosaukums.

Izejošā koksne

Katrā terminālā ir jābūt izejošās koksnes produktu reģistra žurnālam vai elektroniskai uzskaiti, kur nepieciešamas sekojošas atzīmes:

- Kravas automašīnas izbraukšanas datums un laiks;
- Kravas Nosūtītāja nosaukums;
- Kravas pavadzīmes numurs;
- Kravas Pārvadātāja nosaukums.
- Kravas saņēmējs.
-

Izejošās koksnes apliecinājums

AS „Latvijas valsts meži” pārstāvis nosūta elektroniski (e-pasta veidā) apliecinājumu kravu izvešanai no uzglabāšanas vietas. Apliecinājumā tiek norādīts:

- Izvedamās koksnes produktu sortiments;
- Izvedamais koksnes produktu aptuvenais apjoms;
- Konkrētā šķeldvedēja valsts reģistrācijas numurs un Pārvadātāja nosaukums.

Koksnes uzmērītāja pienākumi

- Nodrošināt Koksnes Piegāžu ķēdes nosacījumu ievērošanu;
- Ievērot „ Enerģētisko šķeldu uzglabāšanas standarta” nosacījumus;
- Norādīt šķeldvedēja vadītājam katras enerģētisko šķeldu kravas izkraušanas vietu ;

- Norādīt katras enerģētiskās šķeldas kravas krautnēšanas vietu traktortehnikas operatoram.
- Nodrošināt kaudžu marķēšanu uzskaites (uzskaites sistēmā un/vai uz tāfeles)
- Nodrošināt katras pastāvīgās uzglabāšanas vietas laukuma shēmu regulāru aktualizēšanu (pēc katras koksnes uzmērītāja mērnika maiņas un /vai kuģa kraušanas darbu pabeigšanas);
- Ja tiek konstatēts kāds pārkāpums vai neatbilstība ostā, nekavējoties par to jāinformē AS „Latvijas valsts meži” pārstāvis.

Stividora (kraušanas pakalpojumu sniedzēja) pienākumi

Nodrošināt Koksnes piegāžu ķēdes nosacījumu ievērošanu;

Nodrošināt „ Enerģētisko šķeldu uzglabāšanas standarta” nosacījumus;

Nodrošināt kaudžu specifikāciju ievērošanu;

Nodrošināt enerģētiskās šķeldas izvietojumu koksnes uzmērītāja norādītajā vietā. Ja kravas tiek uzmērītas pēc automātiskās uzmērīšanas metodes, to izvietojuma uzdevumu sniedz AS LVM darbinieks;

Nodrošināt uzglabāšanas laukuma prasību ievērošanu;

Nodrošināt uzskaiti gan ienākošajai, gan izejošajai koksnes produktu plūsmai.

